

Duvalmă Elena-GrațIELA
Duvalmă Robertino
Bibliografi
Serviciul Organizarea și Conservarea Colecțiilor
Biblioteca Academiei Române
rduvalma@yahoo.com
emigratiela@yahoo.com

Rezumat

Biblioteca Academiei Române a fost înființată la 6 august 1867, la un an de la fondarea Societății Academice Române. Biblioteca Academiei Române are misiunea de a colecționa, dezvolta, organiza, conserva, prezerva și pune în valoare colecțiile sale naționale, de la manuscrise și tipărituri, la alte tipuri de documente pe diverse suporturi, ilustrând istoria și cultura românească, precum și istoria și civilizația universală.

În cei 149 de ani de la înființare, instituția a fost păstrătoarea unui patrimoniu important pentru istoria românilor de pretutindeni și, în același timp, a unui tezaur valoros pentru cultura spațiului european în care și-a precizat identitatea.

Biblioteca Academiei Române, ca bibliotecă cu statut de bibliotecă națională, este un reper cultural fundamental al acestei națiuni. Ea va evolua în viitorii ani către un centru de excelență ce va oferi acces la cunoaștere, în beneficiul economiei și al societății românești.

Cuvinte cheie:

Biblioteca Academiei Române, prezervare, moștenire culturală, digitizare, tradiție

Abstract

The Romanian Academy Library was established on August 6th 1867, one year since the foundation of Romanian Academy Society. The Romanian Academy Library had the mission of collecting, increasing, organizing, preserving and promoting its national collections, from manuscripts and printings to other types of documents on various supports which illustrate the Romanian history and culture, as well as the universal history and civilisation.

Since 149 years from its inception, the institution has been the holder of an important heritage for the history of the Romanians of everywhere and at the same time of a valuable treasure for the European culture within which it has maintained its identity.

The Romanian Academy Library, having a statute of national library, is a fundamental cultural landmark of this nation. In the near future we presume it will stand for a center of excellence which will provide access to knowledge for the benefit of the Romanian economy and society.

Keywords

The Romanian Academy Library, preservation, cultural heritage, digitization, tradition

În prima jumătate a secolului al XIX-lea, pe fondul acțiunilor politice pentru crearea statului național unitar, cărturarii români din provinciile românești au dorit să înființeze o societate sau o asociație publică care să aibă misiunea de îndrumare și organizare a unei culturi naționale a tuturor românilor.

Pentru dezvoltarea vieții sale culturale, statul român simțea nevoia unui organism central coordonator, care să asigure națiunii române o cultură națională unitară și care să determine și să-i pună la îndemână, în acest scop, un sistem ortografic și lucrări fundamentale asupra limbii: o gramatică și un dicționar. Acest deziderat a devenit posibil însă numai după unirea politică de la 1859. Așa a fost înființată Societatea literară română, printr-un decret al Locotenentei domnești, la 1 aprilie 1866 și inaugurată la 1 august 1867 sub denumirea de Societatea Academică Română.

În prima ei ședință de lucru la 6 august 1867, s-a pus problema creării unei biblioteci proprii, care să cuprindă publicații potrivite cu natura lucrărilor pentru care societatea fusese înființată, dar care să poată deveni cu timpul, pe măsura creșterii și dezvoltării activității academice, un puternic centru de documentație științifică pentru toți cei interesați să studieze viața trecută și prezentă a poporului român, în toate manifestările ei. Sarcina conducătorilor Societății Academice, pe care au transmis-o și generațiilor următoare, a fost să adune în colecțiile acesteia, prin toate mijloacele, documente tipărite și manuscrise de limbă românească, din toate timpurile și din toate provinciile locuite de români, precum și publicații, în orice limbă, tipărite pe teritoriul țărilor românești și cele privitoare la poporul român publicate în alte țări.¹

Preocupările o desemnau, de la început, ca o bibliotecă națională a poporului român. Biblioteca a inclus în colecțiile sale și publicații generale, în limbi străine, din toate disciplinele, menite să servească drept instrumente de lucru ajutătoare pentru cercetarea științifică, contribuind la evoluția culturii românești, dar și la promovarea ei, realizările putându-se adăuga la progresul general al celorlalte națiuni.

Fondurile Bibliotecii își au începutul în donația episcopului de Buzău, Dionisie Romano. Donația a cuprins cărți românești vechi, legate în volume, uneori câte două cărți într-un volum, de la cele mai vechi tipărituri, din epoca coresiană, până în anul 1836, în majoritate cărți bisericești, dar și gramatici.²

Donațiile au constituit, mai ales în epoca de formare a bibliotecii, unul din principalele mijloace de creștere a colecțiilor. La 2/12 august 1869, Societatea Academică primește cea dintâi donație de documente istorice, a lui V. A. Urechia³.

¹ BAICULESCU, George. Istoricul Bibliotecii Academiei Române. În: *Biblioteca Academiei Române : 1867-1967: cartea centenarului*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968, p.12.

² Ibidem, p.13

³ *Arhiva Academiei Republicii Populare Române*, Dosar 1867-1872, A-5, f. 51, 59

Tot V. A. Urechia va inaugura și seria donațiilor de scrisori, punând la dispoziția Academiei, la 12 august 1872, odată cu unele materiale numismatice și documente istorice, o scrisoare de la Gheorghe Asachi.

Un rol preponderent în politica de formare a colecțiilor Academiei l-a avut D. A. Sturza. Donațiile lui, importante valoric, dar și sub raport cantitativ, sunt reprezentate de documente istorice (documente latinești, slavonești și românești din secolele XIV-XIX), pe care le va depune odată cu celebrul manuscris copiat de popa Grigore din Măhaci, cunoscut sub numele de Codex Sturdzanus.⁴

Pe lângă donații, o a doua cale de creștere a fondurilor bibliotecii au constituit-o cumpărăturile. Societatea avea nevoie la început pentru lucrările ei, mai ales filologice, de texte vechi în limba română, manuscrise și tipărituri, de dicționare, gramatici în limbile romanice și slave, acestea neputând fi primite întotdeauna numai din donații. Scopul principal pe care-l urmărea cu stăruință Biblioteca Academiei Române era acela de a aduna într-o mare bibliotecă de studiu, într-un mod exhaustiv, întreg fondul național de manuscrise și tipărituri.

Colecțiile Bibliotecii se dezvoltă în perioada 1919-1948 datorită efectului Legii depozitului legal, lege intrată în vigoare încă din anul 1885. Ritmul de creștere a colecțiilor a cunoscut o evoluție și în anii următori (perioada 1949-1966), o serie de fonduri fiind puse la dispoziția instituției pentru cumpărarea, fie de la persoane particulare, fie de la anticariatele de stat, de documente ce intrau în preocupările cabinetelor speciale.

O altă cale de îmbogățire a colecțiilor bibliotecii a constituit-o schimbul internațional de publicații. Schimbul de publicații cu tipăriturile Academiei avea să aducă bibliotecii colecții ample de periodice și numeroase monografii, editate de academii și societăți savante din întreaga lume.

În anul 1918, totalul colecțiilor Bibliotecii Academiei Române număra: 200.000 volume de cărți, 15.000 volume de periodice, 7.200 de manuscrise, 50.000 documente, 5.000 de stampe și portrete, 2.200 de hărți și atlase.

Al doilea război mondial a întrerupt însă, aproape brusc, orice posibilitate de achiziții de cărți din țările europene. Din 1939 și până târziu, în 1950, Biblioteca Academiei nu a mai fost la curent cu cartea străină.

După 1950, Biblioteca a început o muncă migăloasă de reluare a relațiilor cu instituțiile savante din diferite țări, întrerupte din cauza războiului. Pe baza înțelegerilor privind colaborarea științifică încheiate de Academie cu instituțiile de același profil și folosind metoda convențiilor bilaterale recomandată de UNESCO, ca fiind cea mai adecvată pentru organizarea schimbului de publicații, Biblioteca a reușit să-și creeze statornici parteneri de schimb în zona țărilor sistemului socialist, unde academiile de știință, bibliotecile naționale, bibliotecile universitare, așezemintele culturale, centrele de documentare au manifestat un deosebit interes pentru publicațiile Academiei.

4 *Op. Cit.*, p. 37

În același timp, s-au reluat treptat legăturile cu instituțiile similare din celelalte țări europene, din Statele Unite, Canada, țări din America de Sud, Japonia, Australia etc. S-a dus de asemenea o muncă susținută de lărgire a relațiilor de schimb cu țările afro-asiatice, incluzându-se printre parteneri și tinerele instituții ale popoarelor din fostele colonii, de curând eliberate.

Tratatele științifice fundamentale elaborate de Academie în diverse domenii: *Dicționarul limbii române*, *Atlasul lingvistic român* [noua serie], *Istoria limbii române*, *Istoria literaturii române*, *Istoria României*, *Fauna*, *Flora*, *Ampelografia și Pomologia României* etc., colecții ca: *Bibliotheca Historica Romaniae*, *Documente privind istoria României*, valoroasele monografii scrise de oameni de știință români au constituit un material mult apreciat de cercuri largi de specialiști.

Schimbul de informații bibliografice a reprezentat un alt aspect al relațiilor externe ale Bibliotecii Academiei Române. Prin serviciul de documentare științifică creat, Biblioteca a furnizat instituțiilor, precum și unor cercetători străini, la cerere, date asupra colecțiilor sale, care îmbrăcau uneori caracterul unor bibliografii naționale (ex: bibliografia publicațiilor albaneze). De asemenea, s-au furnizat date și publicații pentru diferite expoziții din străinătate. Au fost trimise, de exemplu, materiale pentru expoziția cărții organizată la Montreal cu prilejul Conferinței Asociațiilor de bibliotecari din Statele Unite și Canada și la Festivalul cărții străine de la Lima – Peru (1960) sau materiale inedite românești despre Comuna din Paris pentru expoziția de la Londra, cu prilejul împlinirii a 90 de ani de la eveniment (1961). S-au făcut identificări de date bibliografice, ca cele solicitate pentru unele reviste românești de autorii catalogului colectiv de la Westdeutsche Bibliothek - Marburg/Lahn. S-au întocmit răspunsuri la chestionare lansate de UNESCO, de redacțiile diferitelor enciclopedii, repertorii, lexicoane etc., pentru ca publicațiile editate de acestea să oglindească cât mai fidel situația colecțiilor Bibliotecii Academiei Române.

La începutul anilor 70, pe fondul politicii culturale impuse de regim, considerându-se că literatura, arta, filosofia etc. nu pot fi decât expresia ideologiei de clasă, a rezultat o subordonare a acestor domenii în raport cu sistemul. Unul din rezultatele acestei politici a fost deposedarea Academiei Române de capacitățile de cercetare și transferarea unor institute la Ministerul Învățământului⁵. Nici biblioteca nu a scăpat de aceste reorganizări, instituția parcurgând o perioadă foarte dificilă, nefiind alocate fonduri pentru construcția unui nou spațiu, iar achiziția documentelor fiind foarte greoaie. Biblioteca, prin Decizia Comitetului Politic Executiv al CC al PCR nr.1070/1-6, a fost silită să cedeze Arhivelor Naționale, în perioada 1978-1979, documentele istorice, acestea fiind recuperate în anul 2011. Astăzi, Biblioteca Academiei Române este în posesia a peste 600.000 de documente istorice, ilustrând perioade de referință din istoria românilor: acte publice sau particulare, în limbile slavonă, latină, greacă, română, începând cu sec. XIV și până la mijlocul sec. XIX.

5 POPA, Cosmin: *Asaltul regimului Ceaușescu împotriva Academiei R. S. R.* Disponibil online la adresa: <http://revista.biblicad.ro/wp-content/uploads/2016/07/1.1.10.pdf>, [accesat în data de 02.08.2016].

Muzeului Național de Istorie a României i-au fost transferate peste 85.000 piese numismatice (monede, medalii, filatelie).

După 1990, Biblioteca Academiei Române a intrat într-o perioadă nouă de dezvoltare, construindu-se o nouă clădire, recondiționându-se cea veche, alocându-se fonduri ce au permis începutul unei adevărate modernizări. Biblioteca Academiei Române a înțeles că rolul ei, ca principală sursă de informare a comunității academice, depinde de personalul calificat, de infrastructura tehnologică, de ambientul oferit. Astăzi, promovarea colecțiilor sale patrimoniale beneficiază de un spațiu adecvat, conceput special pentru realizarea evenimentelor expoziționale.

A fost achiziționat sistemul integrat de bibliotecă Aleph și a fost lansat catalogul on-line (1998), Biblioteca Academiei Române trecând într-o nouă eră, cea digitală. Dezvoltarea noilor tehnologii, în principal Internetul, a schimbat modul în care era percepută instituția și cel în care se putea realiza promovarea serviciilor informaționale și a acțiunilor ei culturale. Astăzi, Biblioteca asigură accesul on-line la patrimoniul său cultural și științific (începând cu anul 1998, catalogul electronic a început să preia misiunea vechilor cataloage tradiționale: alfabetice, sistematice, geografice etc.).

Biblioteca Academiei Române este posesoarea unor colecții importante naționale: de manuscrise, cărți rare, carte românească veche, documente istorice, stampe, albume, hărți, partituri muzicale, numismatică. În prezent, Biblioteca deține fonduri ce se cifrează la peste 13 milioane de unități⁶, dintre care:

- 10.000 volume de manuscrise;
- 500.000 de piese de corespondență și de arhivă;
- 138.000 de gravuri și desene, 300.000 de fotografii și 53.112 hărți;
- 190.000 de monede, medalii, pietre inscripționate, și 40.000 timbre;
- 55.000 de partituri și 20.775 de piese audio-video;
- 5,3 milioane de cărți;
- 7 milioane publicații seriale.

O parte din acest fond este valorificat prin digitizare cu scopul prezervării digitale și facilitării accesului on-line, prin construirea unor baze de date cum ar fi:

- *Personalități care au schimbat lumea* <http://www.biblacad.ro/UPCmenu.html>,
- *Manuscrisele Eminescu* <http://www.biblacad.ro/Eminescu.html>,
- *Manuscrise și documente Emil Cioran* <http://www.biblacad.ro/manuscriseCioran.html>.

6 FILIP, Florin Gheorghe; LEPĂDATU, Cornel. *Zilele Bibliotecii Naționale, Ediția a XVIII-a, 18 Decembrie 2015, 60 de ani de la înființarea Bibliotecii Naționale*. Disponibil online la adresa: http://www.biblacad.ro/publicatii_proprii/FF_CL_BAR2015.pdf [accesat în data de 02.08.2016].

Biblioteca Academiei Române este parte activă a Asociației Bibliotecarilor din Romania și membră a unor asociații internaționale (Liga Bibliotecilor de Cercetare Europene – LIBER).

Biblioteca Academiei Române a participat la proiecte naționale și internaționale, dintre care se pot menționa:

- Europeana Libraries (<http://www.europeana-libraries.eu>) a reprezentat un proiect de anvergură la nivel european, demarat în ianuarie 2011 la Haga și susținut excelent, pe o perioadă de doi ani, de cele mai importante rețele de biblioteci de pe continent: CENL (Conferința Bibliotecilor Naționale Europene), LIBER (Liga Bibliotecilor Europene de Cercetare) și CERL (Consortiul Bibliotecilor Europene de Cercetare). Proiectul a făcut parte din Programul Cadru pentru Competitivitate și Inovație - Program operațional de Sprijinire a Politicii în materie de Tehnologie a Informației și Comunicațiilor (CIP - ICT PSP). Scopul proiectului a fost de-a aduce conținut digital din 19 mari biblioteci, din 12 țări europene (Austria, Belgia, Elveția, Estonia, Germania, Irlanda, Marea Britanie, România, Serbia, Spania, Suedia, Ungaria), furnizând pe portalul TEL (The European Library) și Europeana aproape 5 milioane de obiecte digitizate. Proiectul a creat unelte de gestionare și indexare a unor cantități semnificative de material digitizat, incluzând text, imagine și sunet. Rezultatul a fost un serviciu eficient de agregare pentru Europeana, modelul permițând extinderea serviciului și la celelalte biblioteci europene membre LIBER sau CERL (peste 400 de biblioteci din 40 de țări). Biblioteca Academiei a transmis cca 4.450 obiecte digitale (desene, gravuri, fotografii).
- În proiectul Byzantion (BYZANTION - Byzantine and Post-Byzantine Landmarks of Manuscript Illuminations, (<http://byzantion.itc.ro/>) în parteneriat cu Institutul pentru Tehnică de Calcul, desfășurat în perioada 2012-2015, au fost antrenate două cabinete speciale ale Bibliotecii Academiei Române: Cabinetul de Manuscrise-Carte rară și Cabinetul de Stampe. Proiectul și-a propus valorificarea fondului de manuscrise bizantine și post-bizantine, cuprinzând o largă varietate, atât din punct de vedere cronologic (secolele XII – XIX), geografic (Imperiul Bizantin, Țările Române, Ucraina, Bulgaria, Serbia, Macedonia, etc.), dar și tematic (Tetraevangheliare, Pomelnice mănăstirești, Canoane de penitență, Comentarii biblice, Caiete iconografice pentru pictori de frescă etc). Byzantion a creat instrumente de lucru pentru a scoate în evidență diferențele zonale, evoluția de-a lungul secolelor, dar și gradul de inovație artistică prin compararea fiecărei imagini în parte cu imaginea canonică.
- Proiectul Athena Plus (<http://www.athenaplus.eu>), în care s-au implicat Cabinetul de Manuscrise și cel de Numismatică, demarat în anul 2013, a făcut parte din programul CIP (Competitiveness and Innovation Programme). Cca 6.000 de documente istorice, ilustrând epoci diferite ale istoriei românilor (documente ce fac parte dintr-un fond care a fost returnat de la Arhivele Naționale) și 2000 de obiecte de numismatică, în format digitizat, au ajuns în rețeaua Europeana. A fost o oportunitate de a contribui la un studiu istoric despre Țările Române, cu dovezi științifice privind apartenența lor la spațiul european, legăturile strânse cu evenimentele istorice ale continentului și, în același timp, specificitățile acestui traseu istoric. Consortiul a fost compus din 40 de parteneri din 21 de țări.
- Proiectul STUDITE - Les manuscrits et reliures byzantines (<http://www.studite.org>), coordonator Centre de Conservation du Livre din Franța, a antrenat instituții partenere din 6 țări. El s-a

desfășurat în perioada mai 2011- mai 2013, Biblioteca Academiei Române fiind reprezentată prin Cabinetul de Manuscrise – Carte Rară. Scopul proiectului a fost acela de a evidenția elementele tehnice și artistice ale manuscriselor grecești și bizantine și rolul lor în istoria cărții. S-a exemplificat modul în care aceste tehnici străvechi au influențat cultura, proiectul demonstrând maniera în care un patrimoniu comun, format din mai mult de 50.000 de manuscrise din bibliotecile Europei, poate participa la o mai bună cunoaștere istorică și la un dialog intercultural între oameni.

•Proiectul „Medievalia — Texte fundamentale ale culturii române medievale”

(<http://medievalia.com.ro/>) face parte din Programul PA16/RO12 „Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural” — desfășurat în perioada aprilie 2015 – martie 2016 . În cadrul proiectului au fost digitizate 60 de volume manuscrise privitoare la literatura română veche din secolele XV – XVIII și integrate în portalul cultural Europeana.

•Proiectul „Recuperarea Anglisticii în România”(<http://www.recuperareaanglisticii.ro>), PA16-RO12-SGS-3/16.03.2015, realizat în parteneriat cu Universitatea București, finanțat prin Grant SEE, în cadrul programului „Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural”.

Obiectivul general al proiectului constă în protejarea, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural scris în domeniul anglisticii din România prin identificarea unui segment documentar de circa 250 de volume și digitizarea acestora.

• Strategie inteligentă pentru monitorizarea bunurilor culturale mobile în vederea adaptării eficiente la schimbările climatice – INherit (<http://www.inherit.ro/>) este un proiect de cercetare finanțat de UEFISCDI de tip PN-II-PT-PCCA-2013-4 cu scopul de a furniza muzeelor și bibliotecilor, instrumentele necesare aplicării unei strategii de conservare preventivă, inovatoare, eficientă și cu cost redus, bazat pe monitorizarea inteligentă a efectului sinergic al factorilor de mediu asupra deteriorării materialelor organice de patrimoniu și utilizarea funcțiilor și modelelor cinetice pentru predicția evoluției proceselor de deteriorare și evaluarea impactului ambiental asupra ciclului de viață, calității obiectelor și colecțiilor din interiorul muzeelor și din expoziții în aer liber. Desfășurarea în perioada 2013-2015, coordonator INCDTP-ICPI București.

Deținând cele mai complete fonduri de manuscrise și tipărituri românești și de publicații străine privitoare la țara noastră, din cele mai vechi timpuri și până azi - valori culturale și științifice inegalabile, Biblioteca Academiei Române este considerată cea mai bogată și mai complexă bibliotecă românească. Prin marele volum al fondului său de publicații străine, din toate ramurile științei, culturii și artei, fond capabil să sprijine cercetarea academică, Biblioteca Academiei este principala bibliotecă științifică enciclopedică a țării, un centru național de schimb pentru publicațiile Academiei și de popularizare a realizărilor științei noastre peste hotare.

Concluzii:

Biblioteca Academiei Române reprezintă un reper în rețeaua informațională globală, promovând cunoașterea prin intermediul colecțiilor sale valoroase, prin nivelul expertizei și parteneriatelor.

Dintre obiectivele urmărite, pot fi amintite: ⁷

- promovarea schimbului de informații științifice și a celor mai bune practici profesionale;
- realizarea unui consens global în vederea interoperabilității și standardizării metadatelor;
- cooperarea științifică și tehnologică cu bibliotecile partenere;
- prezervarea documentelor și accesul la resursele de cunoaștere;
- stimularea, încurajarea și sprijinirea proiectelor de cooperare;
- interconectarea serviciilor info-documentare și crearea unei infrastructuri moderne de biblioteci în Europa pe baza noilor tehnologii;
- încurajarea organizațiilor cu funcție de memorie culturală de a participa la acțiuni de cercetare și dezvoltare în vederea creării unui peisaj informațional cultural, european;
- organizarea bibliotecii digitale a Academiei Române.

⁷ „România –Societate a cunoașterii și a valorii adăugate la ceea ce are”. Disponibil online la adresa:
<http://www.biblicad.ro/cercetare/StrategieAR/StrategieAR.pdf> [accesat în data de 02.08.2016].

Bibliografie selectivă

Monografii:

Biblioteca Republicii Socialiste România. Cartea Centenarului 1867-1967. București: Academia R.S.R. 1968, 327 p.

BULUȚĂ, Gheorghe. *Civilizația bibliotecilor.* București: Editura Enciclopedică, 1998, 167 p.

CORBU, George; Mătuțoiu Constantin; Dinu Mihaela Hélène. *Biblioteca, bibliotecar, biblioteconomie : tendințe și dezvoltări românești în tehnica de bibliotecă.* Târgoviște : Bibliotheca, 2007, 208 p.

DRĂGULESCU, Dimitrie ; MOLDOVEANU, Valeriu. *Istoria documentării în România : de la dieci la calculator.* București: Editura Academiei Române, 2002, 240 p.

POPESCU, Cristina. *Știința bibliotecii între concept și practică.* București: Univers Enciclopedic Gold, 2012, 303 p.

REGNEALĂ, Mircea. *Noi studii de biblioteconomie.* Constanța: Ex Ponto, 2010, 633 p.

TÎRZIMAN, Elena. *Colecții și biblioteci digitale.* București: Editura Universității, 2011, 272 p.

TÎRZIMAN, Elena. *Resurse internet și practici de informare.* București: Editura Universității, 2011, 264 p.

Resurse în continuare:

BIANU, Ioan. *Academia Română și biblioteca ei.* În: *Boabe de grâu*, 1(1930), nr.1, p.23.

LUPU, Ioan. Primii donatori ai Bibliotecii Academiei Române. În: *Studii și cercetări de documentare și bibliologie*, 7(1965), nr. 3, p. 299-311.

LUPU, Ioan. Bibliografia operelor d-lui Ioan Bianu. În: *Omagiu lui Ioan Bianu.* București, 1927, p.6-7,8,10-11. (extras).

REGNEALĂ, Mircea. Curs de biblioteconomie (XXXIII). În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, 2008, nr. 1, p.16.

Idem. Curs de biblioteconomie (XXXVI). În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, 2008, nr. 4, p.108.

SIMONESCU, Dan. Biblioteca Academiei și istoria bibliotecilor din România. În: *Studii și cercetări de documentare și bibliologie*, 2-3 (1967), nr. 3, p. 231-239.(extras).

VLĂDESCU-RĂCOASE, Gheorghe. Dezvoltarea Bibliotecii Academiei. În: *Studii și cercetări de documentare și bibliologie*, 4 (1961), p.48.(extras).

Resurse web:

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digitisation-digital-preservation>

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/cultural-heritage>

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/europeana-%E2%80%93-single-access-point-europes-digital-culture>

www.athenaplus.eu

<http://www.europeana.eu/>

<http://www.biblacad.ro/>